



Toimintakertomus 2018

Rauhanliitto – Fredsförbundet

Sisällysluettelo

1. Yleistä.....	2
2. Yleistoiminta ja hallinto.....	3
3. Viestintä ja vaikuttamistyö.....	5
4. Rauhanrakentaminen, rauhanvälitys ja kriisinhallinta.....	8
5. Aseidenriisunta ja asevalvonta.....	9
6. Yhteistyö maahanmuuttaja- ja pakolaisryhmien kanssa.....	12
7. Kansainvälinen yhteistyö ja IPB.....	12
8. Rauhantyön toimintakeskus.....	14
9. Rauhankoulu ja muu nuoriso- ja koulutustyö.....	15
10. Kiinteistö Rauhanasema.....	17
11. Talous ja varainhankinta.....	18
Liite 1: Tapahtumat.....	20
Liite 2: Tiedotteet.....	23
Liite 3: Lausunnot.....	24

1. Yleistä

Rauhanliiton tavoite on edistää rauhaa tukevaa kansalaistoimintaa ja yhteiskunnallista keskustelua, sekä tehdä tunnetuksi rauhan rakentamiseen ja ylläpitämiseen vaikuttavia tekijöitä.

Vuonna 2018 liitto oli tavoitteidensa mukaisesti aktiivinen yhteiskunnallinen keskustelija moneen ajankohtaiseen Suomeen vaikuttavaan poliittiseen hankkeeseen ja lakiuudistukseen liittyen. Liitto kasvatti vuoden aikana näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa ja tuki myös jäsenjärjestöjään, toimintaryhmiä ja aktivistien osallistumista Suomessa käytävään keskusteluun. Erityisenä painopisteenä 2018 oli Suomen kansainväliset sitoumukset mm. kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteisiin. Liitto tuki lisäksi maahanmuuttajaryhmien omaehtoista rauhantyötä neuvomalla ja avustamalla erilaisia aktivistiryhmiä .

Liiton kasvatus- ja valistustyön vahva elementti on osallisuuden vahvistaminen. Tarkoitus on aktivoita ihmiset itse tekemään, olemaan aktiivisia ja näkemään arjen valintojen syy-seuraussuhteet. Tätä varten liitto tarjosi vuoden aikana tietoa ja työkaluja mm. kampanjoiden, koulutusten, taustatietopakettien ja rauhantyön toimintakeskuksen tarjoamien resurssien muodossa.

Vuodelle 2018 oli asetettu tavoitteeksi muun muassa, ”että liittoa pidetään alansa asiantuntijana ja luotettavana tiedonlähteenä ja että siltä pyydetään taustoituksia medialle ja sitä kuullaan eduskunnassa ja ministeriöissä”. Tämä toteutui. Liitolta pyydettiin lausuntoja monesta lakihankkeesta ja liitto sai näkemyksiään esille myös mediassa. Erityisesti liitto kehitti ja laajensi viestintää omien kanaviensa kautta. Liitto tuotti ihmisten käyttöön runsaasti materiaaleja eri rauhantyön teemoista (mm. Pax-lehti, verkkomateriaalit, esitteet).

2. Yleistöiminta ja hallinto

Rauhanliitto on rauhantyön kattojärjestö, jonka varsinaisina jäseninä on kymmenen valtakunnallista ja kuusi paikallista / alueellista rauhanjärjestöä. Rauhanliitto on usein se, johon toimittajat, kansainväliset toimijat ja myös ns. tavalliset kansalaiset ottavat yhteyttä halutessaan tietoja ja kontakteja suomalaisesta rauhan- ja aseidenriisuntatyöstä.

Liitto teki kattojärjestöroolissaan vuoden aikana muun vaikuttamistyön lisäksi paljon työtä suomalaisen rauhantyön perusresurssien ja valtionavun säilymisen puolesta. Liitto viesti oman toimintansa lisäksi myös laajemmin rauhantyön ja rauhanliikkeen kuulumisista ja tapahtumista.

Liitto omistaa vanhan puisen asemarakennuksen Rauhanaseman, jossa se ylläpitää rauhantyön toimintakeskusta. Rauhanaseman puitteissa liitto voi tarjota peruspalveluja tukea toimintaryhmille ja järjestöille. Nämä vievät oman osansa hallinnon resursseista.

Valtakunnalliset jäsenjärjestöt

- Aseistakieltäytyjäliitto, Garantiföreningen för Finlands Fredsförbund, Kansainvälinen vapaaehtoistyö, Kasvattajat rauhan puolesta, Leo Mechelin -säätio, Rauhankirjallisuuden edistämisseura, Suomen Kristillinen Rauhanliike, Suomen Sadankomitea, WILPF - Suomen osasto, Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit.

Paikalliset ja alueelliset jäsenyhteisöt

- Emmaus Åland, Närpesnejdens fredsförening, Rauhanliiton Helsingin osasto, Svenska Fredsvänner i Helsingfors, Vasanejdens fredsförening, Ålands fredsinstitut.

Päätöksenteko

- Liitolla oli 2018 kaksi varsinaista kokousta, kevätkokous 15.4. ja syyskokous 11.11.

- Liiton hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja Tarja Cronberg (Polvijärvi), varapuheenjohtajat Risto Pontela (Helsinki) ja Marianne Laxén (Helsinki), Jaakko Ellisaari (Helsinki), Kaisa Kopsa (Helsinki), Jyrki Lappalainen (Helsinki), Bror Myllykoski (Maarianhamina), Ingvar Smeds (Närpiö), Aarni Tuominen (Helsinki), Kalle Sysikaski (Espoo), Folke Sundman (Helsinki), Timo Virtala (Lapinjärvi) ja Kimmo Wilska (Helsinki); varajäseniä olivat Isik Ulabas (Närpiö/Turku), Laura Sankilampi (Vantaa), Vappu Taipale (Helsinki) ja Elias Vartio (Helsinki / Maarianhamina). Fredspostenin edustajana läsnä ja puheoikeudella kokouksiin osallistui myös Sirpa Aitosalo (Helsinki). Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.
- Hallituksen työvaliokunta, joka valmisteli hallituksen kokoukset ja vastasi päätösten toimeenpanosta, kokoontui 4 kertaa.

Toimisto

- Liiton kahden huoneen toimisto sijaitsee Rauhanasemalla Helsingin Itä-Pasilassa.
- Liiton toimistossa työskentelee neljä vakituista työntekijää: toiminnanjohtaja Laura Lodenius, globaalikasvatuksen asiantuntija Annukka Toivonen, sekä osa-aikaisina toimistopäällikkö Marja Meriläinen ja viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntija Tuuli Vuori. Liitossa työskentelivät tuntiperusteisesti myös kiinteistön huoltohenkilö ja siivooja.

Jäsenyydet suomalaisissa järjestöissä

- Liitto on jäsen Suomen YK-liitossa, Rauhankasvatusinstituutissa, Fingossa, Taksvärkki ry:ssä, Laajan turvallisuuden verkosto WISE:ssa, Suomen AEPF-verkostossa, Suomen One Worldissa (Maailma.net), sekä Suomen Anna Lindh -säätiössä, joiden kanssa tehdään ajankohtaista yhteistyötä. Rauhanliitto on jäsen myös Ydin-lehteä julkaisevassa Ydinjulkaisut ry:ssä. Liitto on ollut myös tukija ajatushautomo SaferGlobelle, joka on tuottanut liitolle dataa ja taustatietoa kampanjoinnille.

Muu vuorovaikuttaminen

- Liitolla on noin 60 hengen neuvottelukunta, jonka toiminta perustuu ensisijaisesti eri tavoin eri aloilla toimivien yhteiskunnallisesti aktiivisten jäsenten omaan aloitteellisuuteen ja asiantuntemukseen rauhantyön moninaisissa kysymyksissä.
- Liiton puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja hallituksen jäsenet kävivät puhumassa tilaisuuksissa ja tapahtumissa eri puolilla maata.

3. Viestintä ja vaikuttamistyö

Viestinnällä on keskeinen rooli rauhaa rakentavassa vaikuttamistyössä. Rauhanliitto toimii rauhankysymysten – kuten turvallisuuspolitiikan ja aseidenriisuntatyön – asiantuntijana ja tietotoimistona, joka osallistuu aktiivisesti alaansa liittyviin yhteiskunnallisiin keskusteluihin. Vuoden 2018 keväällä Rauhanliitto päivitti viestintästrategiansa.

Rauhankysymysten asiantuntijana Rauhanliitto antoi ministeriöille ja eduskunnalle lausuntoja ja tarjosi taustatietoja ajankohtaisista turvallisuuspolitiikan aiheista. Vuosi 2018 oli lausuntopyyntöjen määrässä tavallista vilkkaampi. Liitto antoi vuoden aikana 7 lausuntoa, jotka käsittelivät aselakeja, vapaaehtoista maanpuolustusta, siviilikriisinhallintaa, asevelvollisuutta, siviilipalveluslakia sekä rauhantyön valtionapuja ja hallituksen talousarvioesitystä. Lausuntojen lisäksi Rauhanliitto teki yhdessä jäsenjärjestönsä kanssa kantelun oikeuskanslerille valtioneuvoston Patrialle myöntämästä asevientiluvasta Arabiemiraatteihin. Lista lausunnoista on liitteenä.

Vaikuttamistyössä esillä olivat erityisesti ydinaseriisunta, autonomiset aseet ja Suomen asekauppa. Rauhankoulu on lisännyt vuosi vuodelta myös koulussa tehtävän kasvatustyön lisäksi opettajaksi opiskeleville suunnattuja opettajakoulutuksia.

Liiton edustajat osallistuivat lisäksi asiantuntijoina erilaisiin päätöksenteon tukena toimiviin työryhmiin ja neuvottelukuntiin. Rauhanliiton toiminnanjohtaja Laura Lodenius oli Ulkopoliittisen instituutin neuvottelukunnan jäsen. Viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntija Tuuli Vuori oli puolestaan Aseistakieltäytyjäliiton nimeämä jäsen Siviilipalvelusasiain neuvottelukunnassa sekä neuvottelukunnan asettamassa siviilipalveluslain muutostarpeita selvittävässä työryhmässä.

Rauhanliitto teki aktiivista mediaviestintää. Uutena vaikuttavuuden mittaamisen menetelmänä liitto otti käyttöön mediaosumien järjestelmällisemmän tilastoinnin. Vuoden aikana Rauhanliitto ja sen edustajat mainittiin vähintään 45 kertaa valtakunnallisissa tai paikallisissa tiedotusvälineissä. Todennäköisesti todellinen lukema on suurempi, sillä liiton käytössä olleet työkalut eivät tarjonneet kovin laajaa tarkastelua. Valtaosa tilastoiduista mediaosumista oli liiton edustajien haastatteluja tai tiedotteiden pohjalta kirjoitettuja artikkeleita. Liitto julkaisi vuoden aikana 12 mediatiedotetta.

Mediaviestinnässä Rauhanliitto käyttää muun muassa tiedotteita sekä henkilökohtaisia kontakteja, ja tarjoaa materiaaleja ja haastateltavia toimittajille. Lisäksi se julkaisee Pax-lehteä, tukee muiden rauhanpoliittisten lehtien julkaisemista ja on jäsen Maailma.net-verkkoportaalia tuottavassa Suomen OneWorld-yhdistyksessä.

Rauhanliitto kohdisti viestintäänsä myös laajemmalle yleisölle. Liitto on aktiivinen keskustelija, joka kannustaa aktiivejaan ja muita rauhankysymyksistä kiinnostuneita ihmisiä rauhanpoliittiseen keskusteluun. Rauhanliiton omina viestintäkanavina toimivat rauhanpoliittisten lehtien lisäksi liiton omat verkkosivut, sosiaalisen median kanavat, sähköinen uutiskirje sekä tukijäsenille postitse lähetetty kirje.

Rauhanliiton vakituinen, osa-aikaisen tiedottajan nimike vaihdettiin toukokuussa muotoon viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntija. Hän avusti ja koulutti myös liiton jäsenjärjestöjen toimijoita viestinnässä.

Lehdet ja verkkojulkaisut

Liitto julkaisi yhdessä jäsenjärjestönsä Sadankomitean kanssa neljä numeroa PAX-verkkolehteä, jonka päätoimittaja toimi Eekku Aromaa. Koska PAX:lle ei saatu erillistä tukea vuodelle 2018, jätettiin aiempina vuosina paperisena julkaistu kesännumero tekemättä.

Tukijäsenille lähetettiin vuoden aikana neljä kertaa Fredsposten-lehti. Sen päätoimittajana toimi Christian Lång. Lehteä julkaisee liiton jäsenjärjestö Suomen Rauhanliiton kannatusyhdistys.

Tukijäsenille lähetettiin vuoden aikana neljä kertaa Ydin-lehti, jonka päätoimittaja toimi Arja Alho.

Verkkoviestintä

Rauhanliitto ylläpitää verkkosivua rauhanliitto.fi / fredsförbundet.fi sekä rauhanasema.fi. Vuonna 2018 liitto toteutti tammikuussa 2019 loppuun saatetun sivustouudistuksen, jossa Rauhanliiton, Rauhankoulun ja Rauhanaseman sivut uudistettiin responsiivisiksi, hakukoneystävällisiksi ja paremmin saavutettaviksi. Sivuilla julkaistaan tiedotteita, kannanottoja, tietoja tulevista tapahtumista sekä tarpeen mukaan yhteistyöverkostoiden uutisia. Lisäksi verkkosivuilta löytyy tietoa liiton kampanja-aiheista ja arkisto liiton antamista lausunnoista. Rauhanaseman verkkosivu tarjoaa puolestaan tietoja talosta, sen historiasta ja siinä toimivista järjestöistä. Vuoden aikana Rauhanliiton verkkosivuilla vieraili yhteensä noin 11 000 kävijää.

Rauhanliitto oli aktiivisesti läsnä eri sosiaalisen median kanavilla ja kehitti tapojaan viestiä rauhankysymyksistä. Vuonna 2018 liiton some-viestintä keskittyi Facebookiin, Twitteriin, Instagramiin ja LinkedIniin. Lisäksi liitto ylläpiti Rauhanaseman Facebook- ja Instagram-sivuja, ruotsinkieliseen rauhantyöhön keskittyvää Facebook-ryhmää, Rauhankoulun ryhmää sekä liiton ja sen jäsenjärjestöjen sisäiseen viestintään tarkoitettuja ryhmiä.

Rauhanliitto julkaisee lisäksi noin kerran kuussa ilmestyvää sähköistä uutiskirjettä, joka sisältää tietoa liiton ajankohtaisista kampanjoista ja tulevista tapahtumista sekä toimintavinkkejä. Uutiskirjeelle kerätään aktiivisesti uusia tilaajia sekä tapahtumissa että verkkoviestinnässä, ja sen tilaajalistalle liitettiin myös tähän suostumuksensa antaneet Rauhanliiton tukijäseneksi liittyneet ihmiset.

- 31.12.2018 Rauhanliiton Facebook-sivulla oli 3126 tykkääjää (+73% vuodesta 2017), Twitter-tilillä noin 1030 seuraajaa (+29% vuodesta 2017) ja Instagram-tilillä 920 seuraajaa (+55% vuodesta 2017).
- 31.12.2018 Rauhanaseman Facebook-sivulla oli 1584 tykkääjää (+9% vuodesta 2017).
- Vuoden lopussa Rauhanliiton sähköisen uutiskirjeen tilaajalistalla oli 309 osoitetta, mikä merkitsi ~37 % kasvua verrattuna vuoden alkuun.

Tilaisuudet ja seminaarit

Liitto järjesti vuoden mittaan lukuisia tilaisuuksia ja seminaareja, usein yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Rauhanliitto oli päävastuussa muun muassa Suomi Areenassa 18.7. järjestetyn ydinasekieltoa käsitelleen paneelikeskustelun koordinoimisesta sekä tiedotti YK:n aseistariisuntaviikolla laajasti eri toimijoiden järjestämistä tapahtumista. Lista tapahtumista liitteenä.

Tietopalvelut ja arkistoaineistot

- Liitto palveli median edustajia muun muassa tarjoamalla taustatietoa, kannanottoja ja haastateltavia.
- Rauhanliitolla on kattava kuva-arkisto jota päivitettiin uusilla tapahtumakuvilla pitkin vuotta.

Julkaisut ja esitteet

- Rauhanliitto tuotti vuonna 2018 yhdessä Sadankomitean kanssa uuden esitteen täysautonomisista asejärjestelmistä
- Rauhankoululle teetettiin uudet, lasten ja nuorten moninaisuutta korostavat kuvituskuvat sekä esitteet
- Lisäksi Rauhanliitto vastasi eri mielenosoituksiin teetettyjen korkealaatuisten julistemateriaalien tuottamisesta

4. Rauhanrakentaminen, rauhanvälitys ja kriisinhallinta

Rauhanvälitys ja -rakentaminen sekä rauhandiplomatia pitää olla keskeisessä asemassa ulkopolitiikassa. Liitto kampanjoi 2018 erityisesti EU:n budjetin militarisoimista vastaan, painopisteenään Euroopan puolustusrahasto. Tässä liitto teki yhteistyötä erityisesti eurooppalaisen asekaupan vastaisen ENAAT -verkoston kanssa, tehden vaikuttamistyötä europarlamentaarikoiden ja eduskunnan suuren valiokunnan suuntaan.

- Liiton edustajana valtioneuvoston asettamassa kehityspoliittisessa toimikunnassa toimi Kalle Sysikaski.
- Liiton edustajana Laajan turvallisuuden verkosto WISE:n hallituksessa toimi Laura Lodenius.
- Laura Lodenius osallistui maaliskuussa Ahvenanmaan rauhaninstituutin Kastelholm-keskuteluihin.
- Liitto on jäsen kansainvälisessä Nonviolent Peaceforce -järjestössä, joka edistää aseetonta rauhanturvaamista maailmalla.

5. Aseidenriisunta ja asevalvonta

Liitto tiedotti suomalaisille varustelu- ja aseidenriisuntakysymyksistä niin Suomen tasolla kuin kansainvälisestikin, ja näiden kytköksistä suomalaisten arkeen. Keskeisiin teemoihin kuuluivat muun muassa suurten suunniteltujen asehankintojen vaikutukset valtiontalouden muihin investointeihin, kuten kansalaisten arkiturvallisuuteen.

Suomi on sitoutunut Agenda 2030 -ohjelman puitteissa vähentämään väkivaltaa ja väkivallasta syntyviä kuolemia. Rauhanliitto piti esillä työssään Agenda 2030 -tavoitteita ja erityisesti sen kohtaa 16 (Rauha ja oikeus).

Aseidenriisuntaa kehityksen hyväksi

Liitto osallistui kattojärjestönsä International Peace Bureaun (www.ipb.org) kampanjaan sotilasmenoja vastaan. Sotilasmenoihin liittyvää kampanjointia tehtiin erityisesti kansainvälisten toimintapäivien yhteydessä huhti-toukokuussa.

Ydinaseet

Rauhanliitto teki hartiavoimin töitä, jotta Suomi olisi allekirjoittanut ydinasekieltosopimuksen.

Liiton kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ydinasekysymyksissä olivat erityisesti International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN, icanw.org), parlamentaarikoiden kansainvälinen ydinaseriisuntaa ajava verkosto PNND (pnnd.org) ja Abolition 2000 (abolition2000.org).

ICAN, jonka jäsen Rauhanliitto on, sai vuoden 2017 Nobelin rauhanpalkinnon työstään ydinasekiellon aikaansaamiseksi. Yksi ICAN:in kampanjoista on ollut kaupunkien aktivoiminen työssä ydinasekiellon puolesta. Suomalaisista kaupungeista Helsinki, Maarianhamina, Varkaus ja Nousiainen ovat jäseninä ydinasekieltoa ajavassa Mayors for Peace -liikkeessä. Rauhanliiton viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntija Tuuli Vuori toimi Suomen ICAN-verkoston toisena koordinaattorina.

- Ydinasekysymystä seuraavat liitossa viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntijan lisäksi erityisesti puheenjohtaja Tarja Cronberg sekä Jaakko Ellisaari ja Vappu Taipale.
- Laura Lodenius osallistui tammikuussa Tukholmassa seminaariin ydinasepolitiikasta ja piti puheenvuoron seminaarissa.
- Tarja Cronberg osallistui huhti-toukokuun vaihteessa Genevessä järjestettyyn NPT-tarkastelukonferenssin valmistelukokoukseen.
- Liitto järjesti perinteisen Hiroshima-päivän muistotilaisuuden 6.8. Helsingissä. Tapahtuman yhteistyökumppaneina olivat Helsingin seurakuntayhtymä ja Svenska Fredsvänner i Helsingfors, ja siinä puhuivat kansanedustaja Maarit Feldt-Ranta, pastori Kari Kanala ja Sadankomitean Anni Lahtinen. Musiikista vastasivat Olli Ikonen ja Juha Mäntylä. Myös liiton jäsenjärjestöt muualla Suomessa (mm. Närpiö, Maarianhamina, Loviisa) järjestivät Hiroshima-päivän tilaisuuksia.
- Liitto järjesti yhdessä Suomen ICAN-verkoston kanssa useita ydinaseriisuntaan liittyviä tapahtumia, mm. viisi Nuclear Café -keskustelua. Suurempi satsaus oli järjestää keskustelu Suomi Areena -tapahtumassa Porissa jossa puhujina vasemmistoliiton puheenjohtaja, kansanedustaja Li Andersson, Rauhanliiton puheenjohtaja ja kansainvälinen rauhantutkija Tarja Cronberg sekä keskustan

kansanedustaja Matti Vanhanen. Tapahtuman juonsi toimittaja, Lääkärin sosiaalinen vastuu ry:n toiminnanjohtaja Salla Nazarenko.

Tavanomaiset aseet, pienaseet, miinat ja rypäleaset

Rauhanliitto on jäsen kansainvälisessä miinojen ja rypäleaseten vastaisessa kampanjassa (ICBL-CMC, www.icbl.org) sekä autonomisten asejärjestelmien kieltoa ajavassa Stop Killer Robots -kampanjassa. Liitto tekee näiden kampanjoiden puitteissa vaikuttamistyötä Suomessa sekä tekee kampanjoiden teemoja tunnetuksi suomalaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Rauhanliitto seuraa kansainvälisessä asekauppasopimuksessa (ATT, Arms Trade Treaty) sovittujen periaatteiden toteutumista. Rauhanliitto kampanjoi sen puolesta, etteivät Suomi tai muut Euroopan maat veisi aseita sotaa käyviin tai vakaviin ihmisoikeusrikkoksiin syyllistyviin maihin. Kampanjoinnin ja vaikuttamistyön kohteena olivat erityisesti aseviennit Jemenissä sotiviin maihin ja muualle Lähi-itään.

Rauhanliitto työskenteli lisäksi myös suomalaisten aselupakäytäntöjen tiukentamisen puolesta ja ajoi asemäärien vähentämistä suomalaisissa kodeissa. Aselainsäädäntöä on Suomen nykyisen hallituksen aikana höllennetty.

- Robottiasekampanjan puitteissa liitto oli mukana isännöimässä robotiikan asiantuntijan Noel Sharkeyn vierailua Suomessa 12.-13.6. Vierailun puitteissa järjestettiin poliittinen paneelikeskustelu eduskunnan kansalaisinfossa, lehdistötilaisuus Postitalolla sekä haastattelutilaisuuksia medialle. Vierailun tarkoituksena oli nostaa autonomisten aseiden haasteita yleiseen tietoisuuteen ja aktivoida Suomea toimimaan näiden asejärjestelmien säätelyä.
- Rauhanliitto antoi lausuntoja aselakien muutoksista niin sisäministeriölle kuin mm. eduskunnan puolustusvaliokunnallekin.

6. Yhteistyö maahanmuuttaja- ja pakolaisryhmien kanssa

Rauhanliitto työskentelee maahanmuuttajaryhmien kanssa tukeakseen näiden omaa toimintaa rauhan puolesta. Liitto tuki mm. Suomi-Syyria seuran työtä suomalais-arabialaisen kulttuuriviikon ja siihen liittyvän teatteri Savoysa järjestetyn konsertin järjestelyissä.

- Rauhanliitto järjesti Kurdiliiton kanssa Halabja-päivän tilaisuuden Turussa 17.3.
- Somalialaisten kanssa Jalkapallo ja rauha -tilaisuus Helsingissä 31.3.

7. Kansainvälinen yhteistyö ja IPB

Rauhanliitto on jäsen rauhantyön kansainvälisessä kattojärjestössä International Peace Bureaussa (IPB). Liitto hyödyntää työssään Suomessa IPB:n kautta saamia kansainvälisiä kontakteja ja kampanjaverkostoja. IPB kokoaa saman pöydän ääreen toimijoita 70 maasta ja yli 300 jäsenjärjestöstä. IPBllä on Genevessä sijainneen toimistonsa lisäksi toimistot Barcelonassa, ja Berliinissä.

Rauhanliitto on lisäksi liitännäisjäsen Kansainvälisessä Sovinnonliitossa (International Fellowship of Reconciliation IFOR). Rauhanliitto on myös EU-Russia Civil Society Forumin jäsen.

Rauhanliitto teki EU-vaikuttamistyötä ensisijaisesti eurooppalaisen asekaupan vastaisen ENAAT-verkoston kautta. Tiedottaja Tuuli Vuori osallistui ENAAT-verkoston kokoukseen 16.-18.3. Lyonissa, Ranskassa.

Aseettomaan rauhanturvaamiseen liittyviä asioita seurattiin etenkin Nonviolent Peaceforce -järjestön jäsenyyden kautta. Kansainvälisten järjestöjen ja alueellisen verkostoitumisen lisäksi rauhantyötä tehdään aihekohtaisten verkostojen kautta (pienaseet: IANSA, miinat ja rypäleaset: ICBL-CMC, ydinaset: ICAN ja Abolition 2000, Stop Killer Robots).

Liitto toimii mahdollistajana, kun joku aktiivinen ryhmä haluaa edistää rauhaa ja ihmisoikeuksia ja tehdä vapaaehtoistyötä jonkin tietyn asian puolesta. Tällaisesta työstä esimerkkinä on Rauhanliiton Meksiko-ryhmä, joka toimii täysin vapaaehtois pohjalta. Meksiko-ryhmä seuraa kehitystä Meksikossa ja tekee sen ihmisoikeustilannetta tunnetuksi Suomessa. Se pyrkii edistämään kansainvälistä ihmisoikeustarkkailua Meksikossa ja tukemaan alkuperäiskansojen työtä erityisesti Oaxacan alueella heidän oikeuksiensa ja elinmahdollisuuksiensa puolesta.

Toiminnanjohtaja Laura Lodenius puhui turvallisuuspoliittisessa seminaarissa Luulajassa kesäkuun alussa. Puheenjohtaja Tarja Cronberg puhui Tukholmassa toukokuussa ydinaseista.

Kansainväliset vastuutehtävät / tapahtumiin osallistumiset

- Tuuli Vuori osallistui ENAAT verkoston kokoukseen 16.-18.3. Lyonissa.
- Puheenjohtaja Tarja Cronberg oli yksi IPB:n varapuheenjohtajista. Järjestön hallituksessa liittoa edustaa myös toiminnanjohtaja Laura Lodenius. IPB:llä oli vuoden aikana 2 fyysistä hallituksen kokousta ja 4 Skype-kokousta.
- Rauhanliitto osallistui Asia Europe People's Forum AEPF:n Suomen verkoston toimintaan. Rauhanliiton puolesta yhteyksiä koordinoivat Kalle Sysikaski ja Timo Virtala.
- Liiton yhteyksiä IFOR:iin ja Nonviolent Peaceforce -järjestöön hoiti Timo Virtala.
- Meksiko-ryhmää koordinoi Meri Mononen-Matias.
- Yhteyksiä venäläisiin rauhanjärjestöihin koordinoi Kalle Sysikaski. Hän osallistui EU Russia Civil Society Forumin kokoukseen Sofiassa 15.-18.5.

8. Rauhantyön toimintakeskus

Liitto ylläpiti Helsingin Pasilassa sijaitsevaa rauhantyön toimintakeskus Rauhanasemaa. Omien tilojen avulla liitto pystyy varmistamaan puitteet sekä omalle että muiden rauhanjärjestöjen rauhantyölle.

Rauhanasemalla toimii valtakunnallisten järjestöjen lisäksi pienempiä vapaaehtois pohjalta toimivia ryhmiä, kuten Helsingin Ruokaa ei aseita -toimintaryhmä ja Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit ry, joka kokoontui talossa säännöllisesti. Vuoden aikana myös eräät maahanmuuttajaryhmät, esimerkiksi syyrialaiset, saivat Rauhanasemalta tukea tilaisuuksiensa järjestämisessä.

- Rauhanasemalla toimi- ja toimistotilaa vuokrasivat: Aseistakieltäytyjäliitto, Kansainvälinen Vapaaehtoistyö ja Sadankomitea. Lisäksi toimitilat oli Ydin-lehdellä, Ystävyyssseurojen liitolla ja joillakin ystävyyssseuroilla, kuten: Suomi-Namibia-, Suomi-Mosambique- ja Suomi-Tansania -seura. Mechelin-säätiö pitää talossa kirjavarastoaan.
- Liitto ylläpiti yhteiskäytössä olevia postitus- ja kopiokoneita sekä tietoverkkoa, joiden käytöstä järjestöt ja ryhmät maksavat omakustannehinnan.
- Liitto ylläpiti talossa rauhantyöhön liittyvää kirjastoa, josta saa vapaasti lainata kirjoja ja jonne tulee myös kansalaisjärjestöjen lehtiä ja kansainvälisen rauhanliikkeen julkaisuja.
- Aseistakieltäytyjäliitto ja Kansainvälinen Vapaaehtoistyö järjestivät heinäkuussa Rauhanasemalla jokakesäisen kansainvälisen Ruokaa ei aseita -talkooleirin.

9. Rauhankoulu ja muu nuoriso- ja koulutustyö

Rauhanliitto teki nuoriso- ja rauhankasvatustyötä erityisesti yhteistyössä Taksvärkki ry:n ja Rauhankasvatusinstituutti ry:n kanssa, sekä osallistui aktiivisesti Fingo ry:n koordinoiman järjestöjen globaalikasvatusverkoston yhteistyöhön.

Rauhanliiton pääasiallinen nuorten kanssa tehtävä työ tehtiin Rauhankoulun puitteissa. Rauhankoulu tuki kouluja ja opettajia uusien opetussuunnitelmien mukaisen rauhan- ja globaalikasvatuksen toteuttamisessa. Liitto toteutti vuonna 2018 pääkaupunkiseudulla, Turussa, Tampereella, Orivedellä ja Vaasassa peruskoululaisille ja toisen asteen opiskelijoille Rauhankoulun toimintakokonaisuuksia (100 toimintapäivää), jotka tavoittivat yhteensä 1333 lasta ja nuorta opettajineen. Rauhankoulun ruotsinkielinen toiminta keskittyi Vaasan alueelle.

Rauhankoulun toimintakokonaisuuksissa käsiteltiin rauhaan (YK:n kestävän kehityksen tavoitteet), globaaleihin kehityskysymyksiin ja kansalaisyhteiskunnan ja demokratian rakentamiseen liittyviä kysymyksiä. Toimintakokonaisuus koostui pääsääntöisesti kullekin osallistuvalla ryhmällä kahdesta toimintapäivästä sekä ennako-, väli- ja jatkotehtävistä. Työtapoina toimintakokonaisuuksissa olivat pedagoginen draama ja toiminnalliset menetelmät. Erityisesti käytettiin Rauhankoulussa kehitettyjä draamatarinoita, joissa draaman keinoin syvennyttiin rauhan- ja globaalikasvatuksen teemoihin. Rauhankoulu kannusti nuoria globaaliin vastuuseen ja toimintaan ihmisoikeuksia kunnioittavana, oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Rauhankoulu toteutti opettajille ja kasvatustalon ammattilaisille sekä alan opiskelijoille opetustyötä tukevia koulutuksia, joiden tavoitteena oli syventää osallistujien ymmärrystä globaalikasvatuksesta sekä antaa konkreettisia välineitä rauhan- ja kehityskysymysten käsittelemiseen lasten ja nuorten kanssa. Koulutuksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 24 pääkaupunkiseudulla, Joensuussa, Turussa, Rymättylässä, Raumalla ja Tampereella. Koulutuksiin osallistui 552 alan ammattilaista ja opiskelijaa.

Rauhankoulun ohjaajaverkostoon kuului noin 40 ohjaajaa. Uusia ohjaajia koulutettiin mukaan toimintaan Rauhankoulun ohjaajakoulutuksissa, joita toteutettiin Pietarsaareissa, Turussa ja Helsingissä sekä jatkokoulutus (osa II) Helsingissä. Lisäksi ohjaajille annettiin

pedagogista tukea ja järjestettiin ohjaajien paikallisia tapaamisia, jotka toimivat vertaisoppimisen foorumeina. Rauhankoulun ohjaajat ovat kasvatukseen, rauhan- ja kehityskysymyksiin perehtyneitä vapaaehtoisia, jotka haluavat hyödyntää pedagogisen draaman keinoja. Ohjauskerroista Rauhankoulussa he saavat kertapalkkiot. Rauhankoulun toimintaa koordinoi liiton vakituinen kokopäiväinen työntekijä Annukka Toivonen.

Rauhankoulu osallistui eri kansalaisjärjestöjen ja koulutusalan tapahtumiin, kuten Educa-messuille, Maailma Kylässä -festivaaleihin, Mahdollisuuksien Tori -tapahtumiin, järjestöjen globaalikasvatustukon toimintaan sekä Maailma koulussa -seminaareihin Turun, Itä-Suomen ja Helsingin yliopistoilla. Rauhanliitto osallistui kumppanina myös Fingo ry:n koordinoimaan Transformer 2030 – opettajat kestävän kehityksen muutosagentteina - hankkeeseen, jonka kautta Rauhankoulu oli mukana suunnittelemassa opettajien täydennyskoulutuksia.

Rauhanliitto ja Taksvärkki ry saivat EU-tukea Fingo ry:n koordinoiman FVR-hankkeen kautta hankkeelle ”Etelän äänet globaalikasvatuksessa – nuoret toimijoina Sambiassa ja Suomessa.” Vuonna 2018 hankkeeseen palkattiin draamatarinan käsikirjoittaja, joka kehitti Rauhankoululle kestävästä kehityksestä ja sukupuolten tasa-arvoa Sambian ja Suomen konteksteissa käsittelevän toimintakokonaisuuden nimeltä ”Missä olet Hope?”. Hanke jatkuu kesään 2019 saakka.

Rauhanliiton globaalikasvatushankkeessa ”Rauhankoulu - Globaali arkinen keskinäisriippuvuus ja vastuu” oli vuonna 2018 käytössä ulkoministeriön globaalikasvatustukea 70 000 euroa.

Arviointiselvitys ”Rauhankoulu - Globaali arkinen keskinäisriippuvuus ja vastuu” globaalikasvatushankkeen 2017-2018 laadusta ja vaikutuksista valmistui helmikuussa 2019. Arvioinnin toteutti Salla Kuuluvainen (Msc, yhteisöpedagogi).

Muu koulutus

Rauhanliittoa pyydettiin 2018 vetämään luentoja siviilipalveluskeskukseen Lapinjärvelle. Rauhanliitto tuotti ruotsinkielisen neljän tunnin opetuskokonaisuuden sivarikeskukselle ja

avusti lisäksi suomenkielisen vastaavan luentokokonaisuuden tuottamisessa.

Suomenkielisistä luennoista päävastuussa oli Sadankomitea, jonka koordinaattori Minna Vähäsalo piti vuoden aikana yhteensä yhdeksän luentoa. Koulutuksessa käsiteltiin turvallisuuspolitiikkaa rauhanjärjestönäkökulmasta.

Liiton viestinnän ja vaikuttamistyön asiantuntija Tuuli Vuori koulutti vuoden aikana kolme kertaa liiton ja sen jäsenjärjestöjen toimijoita erilaisista kampanjointiin ja verkkoviestintään liittyvistä aiheista.

10. Kiinteistö Rauhanasema

Rauhanaseman salissa avattiin elokuussa ulkopuolisen yrittäjän toimesta lounaskahvila, joka on auki arki-aamupäivisin. Ideana on avata taloa entisestään pasilalaisten ja muiden kansalaisten käyttöön. Erityisen ajankohtaista tämä on nyt, kun Pasilaan valmistuu pian uusi Tripla-ostoskeskus. Koska talo on yli 100 vuotta vanha puuasema, on kiinteistössä koko ajan myös korjattavaa. 2018 saunatiloissa tehtiin remonttia ja päivitettiin löylyhuoneen pinnat. Talon pahiten laho ikkuna kunnostettiin entisöijän toimesta, ja juhlasaliin tehtiin metallityönä uusi invaluiska ja aloitettiin esteettömyyden parantaminen muutenkin.

Salia ja kellarin tupatilaa ja saunaa vuokrataan ulkopuolisille aina, kun se on mahdollista vaarantamatta talon järjestöjen omia tilatarpeita. Myös alakerrassa sijaitseva yksiö on toistaiseksi vuokrattu asunnoksi yksityishenkilölle. Vuokratulot ovat välttämättömiä, koska niillä maksetaan Rauhanaseman ylläpitokuluja ja saadaan Rauhanliitolle omarahoitusta.

- Tilojen hallintaa hoidetaan TimeWorks-kalenterijärjestelmällä.
- Ulosvuokrattavien tilojen vuokratuotto oli noin 47 000 € Kiinteistömenot pelkästään ilman henkilöstömenoja oli noin 26 000 € ja henkilöstömenot talon ylläpitoon liittyen oli noin 30 000. Peruskorjauslainaa lyhennettiin vuoden aikana 12 000 eurolla. Tonttivuokraa varten saatiin saman verran tukea kaupungilta. Vuonna 2018 saatiin myös korjauksiin ja esteettömyyden parantamiseen tukea Kotiseutuliioltta 8000€ käytettäväksi ikkunakorjaukseluihin sekä Tre Smeder -säätöiltä 5000 € esteettömyyden parantamiseen.

- Tiloja markkinoidaan omien sivujen lisäksi sosiaalisessa mediassa sekä tilavuokrauksiin erikoistuneilla sivustoilla (mm.venuu.fi).
- Kiinteistön päivittäisestä tilojen siivouksesta huolehti Divine Mejame ja hänen sijaisenaan toimi Mona Kortelampi. Ari Kortelampi hoiti kiinteistön huoltoon liittyviä tehtäviä.

11. Talous ja varainhankinta

Valtionavut ovat edelleen tärkeitä liiton perustoiminnan varmistamiseksi. Tukia on viime vuosina leikattu. Liitto onnistui aktiivisen vaikuttamistyön tuloksena samaan eduskuntakäsittelyssä valtionapuihin lisää tukea, vaikkakin taso on edelleen vaatimaton verrattuna neljä vuotta sitten olleeseen tasoon. Omalla varainhankinnalla on kasvava merkitys liitolle, ja sitä kehitettiin vuoden aikana. Liitolla on jäsenjärjestöjen lisäksi myös yksityishenkilöitä kannattajajäsenenä, jotka maksavat liitolle tukijäsenmaksua.

Rauhanaseman vuokraustoiminnalla pystytään kattamaan vanhasta talosta syntyviä varsin suuria kiinteistömenoja ja saamaan liiton talouteen omarahoitusta.

- Toiminta-avustusta saatiin OKM:ltä 150 000 €.
- Yleisavustuksen lisäksi liitto sai projekti- ja hankeavustuksia ulkoministeriöstä Rauhankoululle, joista Viestintö ja globaalikasvatustuesta tuesta saatiin 67 000 € sekä Taksvärkin kanssa tehtävästä projektista 35 000 €. Helsingin kaupunki antoi avustusta jolla katetaan tonttivuokra 16 800 €. Entisen PAX-Sipoo yhdistyksen tilien lopetuksen yhteydessä Rauhanliitolle siirrettiin 350 € Rauhanaseman hyväksi.
- Liiton oman varainhankinnan kautta saatiin tuloa 79 000 € .Tuotot Rauhanaseman tilavuokrista kasvoivat edelleen aktiivisen myynnin ansiosta. Rauhanaseman tilavuokrauksessa avusti säännöllisesti kaksi vapaaehtoista.
- Taloudellisen hankalan tilanteen takia toiminnanjohtaja jouduttiin lomauttamaan 6 viikkoa, eikä toimistopäällikön siirryttyä osa-aikaiseksi ollut varaa palkata lisäväkeä hallinnon tueksi vielä 2018. Tämä piti henkilöstömenot budjetoidussa vaikka

säästöä sitten syntyikin muualta mm. kansainvälisen työn, tapahtumajärjestelyiden varainkeruuseen liittyvien investointien ja tiettyjen kiinteistöön liittyvien investointien osalta. Työntekijät ja hallituksen jäsenet ja vapaaehtoiset kantoivat monin tavoin kortensa kekoon jättämällä laskuttamatta kuluja yms.

- 2018 tulos tehtyjen säästöjen ansiosta tulos 18 471,43 € ylijäämäinen.
- Rauhanliiton kirjanpitoa tehdään Heeros-ohjelmalla ja siten suurin osa tiliaineistosta on sähköisenä. Kirjanpidon hoitaa Tiliverkko Oy. Tilintarkastajana on toiminut Tilintarkastusrengas Oy.

Liite 1: Tapahtumat

Rauhanliiton tapahtumat

- 16.12. Rauhanaseman joulumyyjäiset
- 8.12. ICAN Finland NuclearCafé: Keskipitkän kantaman ohjussopimus ja Trump
- 6.12. Itsenäisyyspäivänä rauhanjärjestöjen yhteinen ohjelmallinen juhla Helsingissä
- 29.11. Keskustelutilaisuus Eurooppasalissa: Syyrialaisen yhteisön ääni Suomessa
- 26.11. Keskustelutilaisuus Tiedekulman Loungessa: Tekoälyn etiikka sodankäynnissä
- 22.11. Keskustelutilaisuus: Saudi-Arabia ja Suomen asekauppa
- 16.11. Rauhantutkimus 50-v. Iltajuhla Rauhanasemalla
- 13.11. ICAN Finland NuclearCafé: Kuka rahoittaa ydinaseita? Puhumassa tutkija Jarmo Pykälä
- 11.11. Syyskokous Helsingissä
- 25.10. Keskustelutilaisuus Suomen asevientipolitiikasta Eurooppasalissa
- 24.10. YK-päivänä Rauhanmerkki Eduskuntatalon rappusilla
- 22.10. EU:n yhteinen kanta – miten sitä on muutettava? Kutsuvierastilaisuus Eurooppasalissa
- 20.10. Ilmastomarssi – rauhanjärjestöjen ryhmä omin tunnuksin
- 15.-24.10 Suomalais-Arabialainen kulttuuriviikko ml. Marcel Khalifen konsertti Savoyssa yhteistyössä Suomi-Syyria seuran kanssa

- 15.10. ICAN Finland Nuclear Lunch Rauhanasemalla: Ohjuspuolustus ydinaseriisunnan näkökulmasta
- 21.9. Rauhanpäivän keskusteluilta: Suomi, Ruotsi ja rauhanpolitiikka
- 6.8. Hiroshima-ilta Töölönlahdella ja muualla Suomessa
- 4.8. Voiko Lähi-itää ymmärtää? Keskustelutilaisuus Loviisan Rauhanfoorumissa
- 18.7. ICAN Finland SuomiAreenassa: Ydinasekielto: toimiva ratkaisu vai pelkkä mielenosoitus?
- 15.7. Helsinki Calling-mielenosoitus huippukokouksen yhteydessä, rauhanjärjestöt mukana omin tunnuksin
- 13.6. Lehdistötilaisuus Postitalolla: Tekoäly sodassa ja rauhassa
- 12.6. Keskustelua autonomisista asejärjestelmistä, Eduskunnan kansalaisinfo
- 26.-27.5. Rauhanliitto, Rauhankoulu ja muut rauhanjärjestöt Maailma kylässä-festareilla
- 21.5. Avoimet ovet Rauhanasemalla
- 2.5. Tiedotustilaisuus maailman sotilasmenoista Helsingissä
- 24.4. ICAN Finland-tapahtuma: Suojaako väestönsuoja ydinpommilta?
- 22.4. ICAN Finland: Kohti ydinaseetonta maailmaa -työpaja Sosiaalifoorumissa
- 15.4. Rauhanliiton kevätkokous / Fredsförbundets vårmöte
- 31.3. Jalkapalloturnaus Helsingissä
- 17.3. Keskustelutilaisuus Rauhanasemalla: Iranin ydinsopimus - EU puun ja kuoren välissä. Puhumassa Tarja Cronberg
- 17.3. Halabja-muistopäivä Turussa yhdessä kurdijärjestöjen kanssa

Rauhankoulun toimintapäivät, koulutukset ja muut tapahtumat

- 26.-27.1 Rauhankoulu Educa-messuilla
- 100 Rauhankoulun toimintapäivää koululaisryhmille. Osallistujina 1330 koululaista sekä lisäksi heidän opettajansa.
- 24 Rauhankoulun koulutusta opetus- ja kasvatustieteen ammattilaisille pääkaupunkiseutu, Turku, Joensuu, Rymättylä, Rauma, Tampere. Yhteensä 552 osallistujaa
- 4 Rauhankoulun ohjaajakoulutusta

Liite 2: Tiedotteet

- 24.10.2018 YK:n päivänä rauhanmerkki kynttilöistä eduskuntatalon portaille
- 16.10.2018 Uusi lounaskahvila Itä-Pasilan Rauhanasemalle
- 14.9.2018 Rauhanjärjestöt vuoden 2019 talousarvioesityksestä: Hallitus ei kunnioita eduskunnan kantaa rauhantyön rahoituksesta
- 3.9.2018 Rauhankasvatusta maksutta kouluihin jälleen syksyllä
- 17.8.2018 Rauhanliitto vetoaa ministereihin ennen budjettiriihtä: Lisäleikkaukset rauhanrahoihin vaarantaisi rauhantyön Suomessa
- 2.8.2018 Atomipommien uhreja muistetaan Hiroshima-päivänä 6.8.
- 12.7.2018 Rauhanliitto ja Sadankomitea: Trumpilla ja Putinilla historiallinen tilaisuus katkaista ydinasevarustelukierre
- 9.7.2018 Rauhanliitto ja Sadankomitea: Naton erimielisyydet edelleen kasvamassa?
- 5.6.2018 Tappajarobotteja vastustavan kampanjan vieraana robotiikan emeritusprofessori Noel Sharkey Helsingissä 12.-13.6.
- 2.5.2018 Maailman sotilasmenot kasvavat – rauhanjärjestöt huolissaan myös Suomen sotilasmenojen kasvusta
- 27.3.2018 Jalkapalloturnaus rauhan puolesta Helsingissä jo seitsemättä kertaa
- 23.1.2018 Suomen asevienneistä kantelu oikeuskanslerille

Liite 3: Lausunnot

- Lausunto aselain, vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja asevelvollisuuslain muutoksista (Lausunto eduskunnan puolustusvaliokunnalle 29.11.)
- Lausunto hallituksen talousarvioesityksestä ja rauhanrahoista 2019 (Lausunto eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle 17.10.)
- Lausunto siviilipalveluslain muutoksista (Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle 24.8.)
- Lausunto ampuma-aselain voimaantulosäännösten muuttamisesta (Lausunto sisäministeriölle 24.8.)
- Lausunto vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (24.8.)
- Lausunto siviilikriisinhallinnasta (Lausunto sisäministeriölle 11.6.)
- Lausunto ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta (Lausunto sisäministeriölle 4.6.)